

קדושת השבת

יו"ל ע"י תלמידי כ"ה ח' בת"ת "קדושת לוי" בית שמש

הד"ל"נ 4:23

מוצ"ש 5:41

ר"ת 6:17

פרשת בשלח שבט שירה שבט תשס"ח שנה ב' עלון מס' 16

דבר המערכת

וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה': וידבר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו (יד - י טו)

עומדים כלל ישראל במצב מאוד קשה, לאחר יציאת מצרים חשבו היהודים שמהיום והלאה הם משוחררים מכל צר ואויב, והם נפטרו מעונשם של המצרים, והנה פתאום הם חוזרים למצב הקודם, שמצריים באים, וכאן המצב הרבה יותר גרוע, זה ענין של חיים ומות, והיהודים חושבים לאן נלך, נלך אחורה המצריים סוגרים עלינו, נתקדם קדימה הים לפנינו, להיכן שנפנה אנו בסכנת חיים, והם תפסו אומנות אבותיהם בידיהם והחלו לזעוק בתפילה ובתחינה אל השם, וכך הם עומדים בין המצריים לים ולא יודעים מה יהיה הלאה, וכמו בכל דבר החלו המבינים שביהודים לומר דעות מה יהיה הסוף, איך הקב"ה יציל אותם, כל אחד בדעה שלו, ומה עליהם לעשות, ופתעום אומר הקב"ה למשה מה הויכוחים והצעקות תמשיכו לכיוון הים והכל יסתדר, למרות שאתם לא מבינים מה יהיה הלאה תאמינו בי ותיוושעו, וכלל ישראל המשיכו לכיוון הים והים נבקע וכך הם נצלו, וכזו ישועה אף אחד לא העלה בדעתו שיקרה, איך יבקע הים ל2 חלקים והם יעברו כמו מלכים באמצע ויצאו מהים בלי שום שריטה או איזה נזק מהמים, כולם הגיעו בלי פגע בצורה מסודרת, ואחריהם המצריים כולם טובעים, ללמדך שלהקב"ה לא צריך לתת עצות מה לעשות והוא יכול להושיע

המשך בעמוד הבא

פנינים יקרים

ולא נחם אל - הים דרך ארץ (יג יז)

השם יתברך לא נחם באופן טבעי, כדרכו של עולם, שהרי נהוג בעולם, כי מים יורדים משמים ולחם עולה מן הארץ, ואילו עם בני ישראל נהג השם יתברך להיפך - לחם הוריד להם מן השמים (זה מן) ומים העלה להם מן האדמה (זה הבאר)...

(ספ"ק)

מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו (יד טו)

בזמן שבני ישראל צועקים את השי"ת ומביעים על ידי כך את אמונתם וקירבתם אליו, בתור בנים למקום - אזי באמת אין להם עוד צורך לצעוק, שכן בנים הם וחובה על הקב"ה להושיע את בני ישראל כאב לבן כמו שנאמר "על בני ועל פועל ידי תצונוני" אם "ויצעקו בני ישראל אל ה'" הרי בכך גופא מעוררים הם רחמים בשמים במידה כזו, שהשם יתברך קורא ואומר: "מה תצעק אלי" אין לכם בכל צורך לצעקה אני יושיע אתכם כאב לבנים ולמה תצעקו?...

(מדוסי הרי"ם ז"ל)

ויאמינו בהשם ובמשה עבדו (יד לא)

עלה כלנו שישי (רש"י)

הלא כל פעולה הנעשית מן ההכרח שתעלה כולה בלב ומה החידוש בדברי רש"י שעלה בלבו שישיר? אלא, גדולתה של כל מצווה נמדדת לפי הרצון והתשוקה לעשותה דהנה שירה זו ששרו בני ישראל על הים כלשעצמה איננה בכלל חידוש שכן שרו ברוח הקודש ו"שכינה מדברת מתוך גרונם".

ברם שירה זו מוכיחה מה גדול היה קודם לכן רצונם של ישראל להודות להלל להשי"ת רצון כביר כזה שהיה בכוחו להוליד שירה וזהו שאמר רש"י "עלה בלבו של משה לשיר, ובחשק זה הוא הכניס בבני ישראל גם התלהבות שישירו וזה החידוש ברש"י..."

(ספ"ק)

וישובו ויחנו לפני פי החירות (יד ב')

העבודה זרה של מצרים נקרא פי החירות שהפה שלהם היה בחירות שדיברו כל מה שרוצים כמו שכתוב (תהילים יג ה) אמרו ללשונו נגביר שפתינו אתנו וגו' ואמר כאן לישראל שמי שחטא בפיו ודבר בחירות ישתוק ויחנה את פיו שלא ידבר רק מה שצריך לעבודת השי"ת.

(ורע קודש)

ויאמר ה' אל משה וכו' ממטיר לכם לחם מן השמים (טו ד)

הפירוש של 'הנני' זה בדבר ההוא תמיד שהשי"ת אומר מה שאתם צריכים אני תמיד מוכן לתת לכם ורק צריכים לבקש אבל אם ויצא העם וכו' שהם יוצאים מהגדר הנכון לבטוח בה' אז ולקטו דבר יום ביומו צריך לחדש הלוקיטה בכל יום כי הבוטח בה' פרנסתו מזומנת לו בלי צער ועבודת רק כמו מן שיורד בלא יגיעה.

(קדושת לוי)

המשך בעמוד הבא

גליון מוגדל ומורחב לרגל חמשה עשר בשבט ראש השנה לאילנות

דיני ומנהגי חמשה עשר בשבט

א. בחמשה עשר בשבט ראש השנה לאילנות, אין אומרים בו תחנון, ונוהגין להרבות בו במיני פירות אילנות.

ב. חמשה עשר בשבט ר"ה לאילנות והוא בבחינת ראש השנה כדכתיב "כי האדם עץ השדה" והוא גם זמן לפקודת עקרות וכשאוכלים פירות מרמזים שזקוקים אנו לפירות "מתוקים" ואלו שטרם זכו לילדים שיעזרם הבורא שיזכו לפירות "מתוקים" וז"ל נאה ואמת המים.

ג. איתא בספח"ק שראוי להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג מהודר כי ביום הזה עולה השרף באילנות כפי הזכות יש לכל אחד מישראל לפיכך צריך "להתפלל" שיזמין לו הקב"ה אתרוג מהודר

ד. נוהגים להרבות במיני פירות ומגדנות וכמו שכתב המג"א בשם "תיקון יששכר" וז"ל בט"ו בשבט ר"ה לאילנות ונוהגין האשכנזים להרבות במיני פירות של אילנות וכן ציוה ר"א בן הורקנוס לבנו "בני הוי זהיר לברך על הפירות בט"ו בשבט שמנהג ותיקין הוא.

ה. בראשונה מברכים פרי העץ ולאחמ"כ "שהחיינו" וכן כתב שהעץ קודם לשהחיינו אפי' שיש אומרים ששהחיינו קודם כי זה נתקן על הראיה וצריך להזהר מלעשות ברכה שאינה צריכה.

כמו שכתבנו לעיל שט"ו בשבט מסוגל לפקודת עקרות מסופר שפעם בא אברך לאמרי חיים מוויזניץ זיע"א והפציר בו שיתפלל עליו שיושע ויפקד בזש"ק, אמר לו ה"אמרי חיים" בוא אלי בחמישה עשר בשבט, ואכן באותו שנה נושע האברך.

ומסופר על הרה"ק ר' יצחק מסקווירא זצ"ל שפעם בא חסיד לימים הנוראים וחג הסוכות ורצה לחזור לביתו לאחר החגים ולא נתן לו הרה"ק לחזור ואמר שישאר עד אחר ט"ו בשבט ולאחמ"כ אמר לו עד עכשיו לא יכולתי לפעול בעבורך רק עכשיו בט"ו בשבט פעלתי עבורך ויכול אתה לחזור לביתך.

בגמ' תענית (ה.) "אילן אילן במה אברכך וכו' אמת המים עוברת תחתך" אמת המים מרמזת לתורה על דרך שכתוב "אוי כל צמא לכו למים" עוברת תחתך ר"ת עת, והרי ט"ו בשבט הוא ראש השנה שצריך לעשות חשבון הנפש אם העת והזמן עם זה עובר בלימוד התורה.

פעם אחת בט"ו בשבט היה הגביר הירש לייב קאצקער אצל רבו הרה"ק מנחם מנדל מקאצק זצ"ל, ונתן לו הרה"ק ביצי דגים ואמר לו עס-רוגין (רוגין=ביצי דגים) ונראה כמו שאמר 'אתרוגין' ואף אחד מהחסידים לא הבין את הרמז עד חג הסוכות שהיתה מלחמה נוראה והיה מחסור באתרוגים על ידי שיבוש הגייסות, ואותו גביר שהה אז מחוץ למדינה, ושם השיג אתרוג מהודר ונתן זאת לרבו, ואז הבינו כולם מה אמר הרבי, שביקש בט"ו בשבט - המסוגל לבקש על אתרוג נאה ומהודר.

אומרים בשם הרה"ק היהודי הקדוש זי"ע שמי שאוכל אתרוג בט"ו בשבט יזכה להשלים שנתו.

יש שנהגו לתת צ"א פרוטות כמנין "אילן" וכמנין מים עם הכולל ובזכות הצדקה יוציאו האילנות פירות טובים ומתוקים.

היו צדיקים שלבשו בגדי שבת בחמשה עשר בשבט והיו אומרים שהוא ר"ה כמו שכתוב "כי האדם עץ השדה" והיו שהוסיפו ללבוש קיטל וכל אחד לפי מנהגו.

הרה"ק ר' שמואל אבא מזיכלין זי"ע כשהיה עורך את שלחנו הטעול היה מחלק לנערים מעות והיו קורים את זה חמשה עשר געלט וכן מביא נכדו ר' אפרים מאיר גד זיכלינסקי בספרו להב אש.

מנהג הרה"ק מרוזין ובניו הק' לאחל 'שנה טובה ומבורכת' בעת הסיבם, והרה"ק ר' יעקב מהוסיאטין זי"ע הביא מקור לזה, והרה"ק מבאיאן אמר ששמו של החודש מרמז לזה, ר"ת של שב"ט שנה טובה ב'רוכה.

רמזי המנהגים

וע"ץ השדה יתן פרי"ו - בגמטריא חמשה עשר בשבט שט"ו בשבט נתן העץ את השרף ואחריו פירות.

כתוב בתהילים "והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעיתו" מים-רמז לחודש שבט שהוא דלי שהוא כלי למלאות מים.

פלגי - זה חצי דהיינו שבחצי חודש שבט (טו) אשר פריו יתן בעתו- אז עולה השרף ומוציא פירות.

יש שמרמזים על מה שכתוב בתהילים "שבטי קה עדות לישראל להודות לשם ה' - שבטי י-ה היינו טו(י-ה) בשבט הזמן להודות לשם ה'.

ובנ"י הלכו ביבשה בתוך הים (טו יט)

בתו"ך בגימ' חת"ך שהוא השם הק' של פרנסה, שאמרו חז"ל (פסחים קיח.) קשה פרנסתו של אדם כקריעת ים סוף, וכמו בקרי"ס שלא עלתה דעתם שהצלתם תהיה באופן של קריעת הים ורק ע"י האמונה ב"ה זכו לנס כזה שלא חשבו כלל, כך גם בענין פרנסה כשאדם מאמין ובטוח בה' שזימין לו פרנסתו מזמנת לו ההשגחה העליונה פרנסתו ממקום שלא חשב כלל.

(דברי שמואל)

מי כמך באלים ה' (טו יט)

מה הטעם שבקע ה' את הים, כי רצה להשפיל אלוהי מצרים, שהיו עובדים לנילוס, ואמרו חז"ל שכשנבקע הים נבקעו כל מימי ששת ימי בראשית, וממילא נבקע גם הנילוס, ובה הכירו המצרים שהש"ת הוא אלוקים, ונמצא ע"י ע"ז שלהם ניכר אחדות הש"ת וזה הפירוש בפסוק "מי כמוך באלים ה'", כלומר ע"י האלילים ניכר שאתה השם.

(קדושם לוי)

אשירה לה' כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים (טו א)

רש"י פירש תיבת 'כי' בלשון אע"פ, לרמז שצריך להתחזק עצמו בשירה ותפלה אע"פ שבאמצע בא לו מחשבת גאות ר"ל מכל מקום אח"כ יעזור לו הש"ת להיות סוס ורוכבו רמה בים, שישפיל את הגאות.

(הרמ"ק ר' אורי מסטרעליק ז"ל)

ה' ילחם לכם ואתם תחרישון (יד יד)

ואתם תחרישון מלשון חרישה, להכין את הקרקע לקלוט, וע"י החרישה והכנתה לעבודת השם יהיה הסיוע "ד' ילכם לכם" וכן אח"כ לדורות בט"ו בשבט שהוא זמן קליטה והחנטה, וכפי עבודת הש"ת לחרוש ולקלוט יגדל אח"כ האילן ויהיה לאילנה רברבא.

(בית ישראל)

ראשית חכמה יראת ה'

משל

לאיש שהיה לו שדה ובתוכה גל צדורות ולא רצה את זה הלך ומכר אותה לאיש אחר וקנאוהו הלך אותו האיש וסלק את הגל ומצא תחתיו מים חיים נטעה גפנים עשאה שורות שורות נטע בה כל מיני בשמים נטע בה רימונים העמידה על קנים בנה מגדל בתוכה והושיב בתוכה שומר וכל מי שהיה עובר שם היה משבחה עבר שם אותה האיש שמכרה וראה שהיא מלאה כל טוב אמר, אוי לי שכך מכרתי אוי לי שהוצאתי את זה מידי.

נמשל

כך במצרים היו בנ"י כגל של צדורות כיון שיצאו נעשו כגפן יין וכפרדס רימונים ונעשו שורות שורות – כל השבטים נטע בה כל מיני בשמים – מדות טובות, נטע בה תפוחים – שהקדימו נעשה לנשמע, סמכה על קנים – אלו קני המנורה, מצא בה מים חיים – דברי תורה, בנה בה מגדל – בית המקדש, הושיב בתוכה שומר – הקב"ה שנאמר "הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל" רואים את ישראל משבחים אותם, ומי משבחן- בלעם הרשע ופרעה ראה את השבטים והדגלים, התחיל צווח ואומר "אוי לו לאדם שכך הוציאה מידו" לכן נאמר "ויהי בשלח פרעה".

חידה לט"ו בשבט

מבקשים עלי, ומברכים עלי, ואוכלים אותי.

מי אני ???

לע"נ

הרה"ק ר' מרדכי
מלעכוויטש זי"ע
נלב"ע י"ג שבט

שבת שלום
המערכת

הלכה למעשה

הלכות בישול (י"ב)

יש פוסקים שכתבו שדבר מאכל חם בדרגת חם שהיד נכווית בה, אזי אף שהוא מונח בכלי שני הרי הוא מבשל, ולכן גם כאשר מרק או מים חמים מונחים בכלי שני אם הם חמים בדרגת חום שהיד סולדת בו יש להזהר שלא להוסיף בהם מים צוננים אפילו שהמים אינם מקלי בישול.

הגבלה נוספת מצאנו בדברי הפוסקים בענין ההתיר של כלי שני, שכאשר המאכל הוא דבר גוש, כגון תפוז"א או נתח בשר גם כשהוא מנח בכלי שני דינו ככלי ראשון, ואם הוא חם בדרגת חם שהיד סולדת בו הרי הוא מבשל.

שתי טעמים נאמרו בזה, א. דבר גוש מטבעו לאגד בתוכו את חמו, ב. דבר גוש אינו בא במגע אם דפנות הכלי מכל צדיו ודפנות הכלי אינם מסייעים לצננו.

המשנה ברורה מביא שיש דעות שדבר גוש מבשל גם בכלי שני, על כן יש להיזהר שלא לתת דבר מאכל ששיך בו איסור בשול על דבר גוש רותח גם כאשר מונח בכלי שני, כגון אין להניח פרוסות בצל או שום חיים ואין לפזר תבלינים על גבי בשר שהיד סולדת בו וכדומה גם כשהוא מונח בכלי שני.

המשך מעמוד 1

מכיוונים בלתי צפויים כלל.

ולפעמים נמצא האדם במצב שהוא מצפה כל רגע לישועה שתבוא והיא לא יודע מהיכן זה יגיע לו, מאין יבא עזרי, ופתאום מכיון בלתי צפוי מגיעה הישועה שהוא לא צפה לה בכלל.

הבה כולנו נקוה לישועת ה' שתגיע בקרוב בגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

למי הכבוד

רבי עקיבא איגר ורבי יעקב לוברבוים מליסא הגיעו לכנס רבנים בורשא. כראוי למעמד הרבנים, יצאו כל יהודי העיר לקבל את פניהם של שני גאוני הדור ברוב פאר והדר, ומרכבה הדורה רתומה לשני סוסים אבירים המתנינה לשני הצדיקים ובה רצו להכניסם לעיר בקול תרועה רבה היתה השמחה לקראת המאורע ומרוב התלהבות התירו כמה מיהודי ורשא את הסוסים הרתומים למרכבה ובמקומם רתמו את עצמם והסיעו את המרכבה.

רבי עקיבא איגר היושב בתוך המרכבה חש במעשה וחשב בליבו למי כל הכבוד ויקר הזה בודאי לרבי יעקב מליסא וזה לא בשבילי, והוא קם ממקומו וקפץ מן המרכבה ונבלע בתוך ההמון, ואכן בשל הצפיפות וההתלהבות לא ראו אותו בין הקהל והוא נסחף עם האנשים אחוזה בהתרגשות המסיעים את המרכבה, ורבי יעקב מליסא גם חשב למי הסוסים הותרו כנראה החליפו את האנשים, הם התכוונו בוודאי לגאון הדור ר' עקיבא ולא אלי, וגם הוא קם ממקומו קפץ ונבלע בין ההמון, ורק בהגיעם למחוז הפצם הבחינו שהמרכבה ריקה מאדם.

מזל טוב

ברכת מזל טוב שלוחה

בזאת

למשפחת אדלר

לרגל הולדת התאומים

בשטו"מ

ויזכו לרוות רוב נחת דקדושה

מכל יוצ"ח מתוך נחת

והרחבה.

סיפור בהמשכים

ריץ תורה שהציל

פרק 3

ר' בערל הביט בראש סביבו נניח שאף אחד לא לקח ממנו את הארנק והוא פשוט נפל מכיסו מאות אנשים רצים כאן ביריד בוודאי משהו כבר מצא את הארנק לפניו ובכל זאת לא אבד תקוה, ר' שמרל קם ממקומו חיזור כסיד הוא סקר כל אבן ביריד מתיחלה ועד הסוף אבל הארנק לא נמצא!!! כעבור שעה מיגעת של חיפושים היתייאש הוא התיישב על אבן וגעה בבכי מר

בני ביתו של ר' שמרל נצבו על עמדם תמוהים אבא נסע והם היו בטוחים שעכשיו הוא יעדר לזמן רב יודעים הם משנים עברו שלא דבר קל הוא לקנות סחורה לשנה שלמה אין פלא שתדהימה אחזה בהם כשראו שאביהם חוזר הילדים הקטנים ששמחו למרבה הפלא הלא צפוי בקשו לראות את המתנות כמו תמיד כפיצוי על העדרות הממושכת, ר' שמרל הרים את ידיו בחוסר אונים ואמר ילדים העם לא הבאתי מתנות איני מרגיש בטוב הילדים שנבהלו מהקול החלש נסוגו לאחור רק אשתו של ר' שמרל ידעה שמהו נורא קרה ואכן כעבור זמן קצר התבררה לה המציאות המרה הארנק נעלם מפה לאוזן חלפה השמועה על האבידה של ר' שמרל ובעלי החוב שלו באו את ביתו ר' שמרל הם ניסו בתחילה בעדינות איננו רוצים ללחוץ עליך אולם אנו זקוקים לכסף ר' שמרל הביט בהם בפנים חמורות "בעזרת ה'" איני גנב או שודד חלילה לאט לאט אחזיר את הכסף הנושים חדלו מלהיות עדינים והתחילו לקחת דברים מהבית לאט לאט הלך הבית והתרוקן ר' שמרל רזה פניו האדומות הפכו לצמוקות וחוויות הבגדים היו גדולים הרבה ממדתו ואילו הוא התבייש לצאת מהבית יודע שיהיה מטרה לדיבורים או להתלחשויות במקרה הטוב יצוץ משהו לעברו ויקרא החזר את הכסף!!!

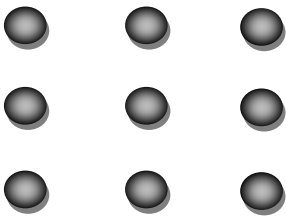
המשך יבוא בע"ה...

חידה

לפניך 9 כדורים האם תוכלו

לבודד את כולם בעזרת שני

רבועים בלבד.



תשובה לעלון מס' 15

שעון.

מערכת "קדושת השבת"

שע"י תלמוד תורה "קדושת לוי"

ע"ש הרה"ק מברדיטשוב זיע"א

רחוב רבי מאיר בעל הנס 8 בית שמש

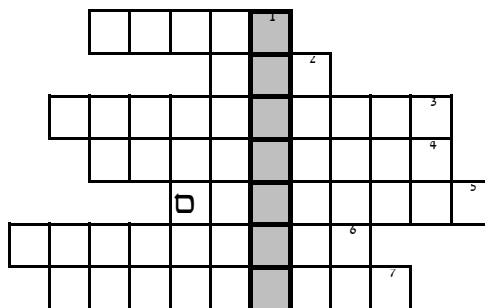
טלפון: 02-9921057 פקס: 02-9921058

© כל הזכויות שמורות

נא לשמור על קדושת הגליון

תשבץ

כתשבץ שלפניכם ישנם הגדרות אם תפתרו נכונה תקבלו בטור המודגש משפט מעניינא דיומא.



1. שם של אחד מד' פרשיות
2. איזו אומה החריבה את בית המקדש הראשון
3. בשנה השביעית ישנם 2 שמיטות שמיטת הארץ 1
4. אחד מחמש מגילות
5. אחד מד' חלקי שולחן ערוך
6. שמו של יוזם הדרך היומי (שם פרטי בר"ת)
7. איזה דרשן מביא רש"י הרבה פעמים.